

Zklamání z české muzikologie

Na rozdíl od milých vzpomínek, které zde psali ostatní muzikologové, můj text bude kritický. Poměry v české muzikologii mi přinesly řadu zklamání i dosti nepříjemných životních situací. Píši tento text jako emeritní muzikolog, který již ke svému štěstí obor opustil. I díky tomu si mohu dovolit otevřeně popsat to, co jsem zažil.

TEXT — MAREK FRANĚK

Marek Franěk u varhan v Praze na Strahově, 1988.

Přes kostelní kůry na normalizační katedru

V dětství jsem se hudbou nezabýval a měl představu, že jednou budu studovat architekturu nebo nějaký technický obor. Zlom začal, když jsem se ve svých patnácti letech začal učit hrát na varhany. Zájem o varhany mě přiváděl na venkovské kůry, kde jsem si všiml, že je tam obvykle skříň s hudebními rukopisy. Představa starých časů, venkovský kůr plný zpěváků a hudebníků, mě silně okouzila a chtěl jsem něco takového oživit. A tak jsem se začal zabývat duchovní hudbou 18. století, navštěvoval jsem hudební oddělení Národního muzea, přepisoval různé skladby a snil o tom, že si založím sbor a orchestr, s nímž budu tato díla provozovat. Nakonec k tomu došlo, ale až mnohem později. Silný zájem o starou hudbu mě vedl k myšlence studovat hudební vědu na Filozofické fakultě UK. Přestože to byl velice výběrový obor, byl jsem nakonec na odvolání přijat. Snad i proto, že se mi podařilo již jako středoškolákovi publikovat v *Hudební vědě* článek o skladateli J. Faltisovi, jehož skladby jsem objevil na kůru kostela v Choustníkově Hradišti poblíž Kuksu.

A zde již začne mé první zklamání. Zatímco dnes se univerzity snaží získat zájemce o studium, tehdy, při přijímacích zkouškách na hudební vědu, nám velice okázale dávali najevo, jak o nás nestojí. Přijímací komise uchazeče třeba i zesměšňovala a ponižovala. Zejména mě dosti nepříjemně zaujal starší pán, který se choval k uchazečům velice arogantně a v němž jsem pak poznal Vladimíra Sommera. Po této zkušenosti jsem si řekl, že snad již po tomto oboru netoužím, ale nakonec mě vzali a studium jsem na podzim roku 1975 započal.

V té době jsme nevnímali, že již byly na fakultě ukončeny personální čistky. Učitelé, kteří tam zbyli, byli buď zastrašení, nebo to byly trapné režimní figury. Hlavní byla politická uvědomělost a angažovanost. Tento tlak byl cítit na každém kroku. A tam jsem poprvé poznal

kategorii studentů, kterou jsem ze střední školy neznal, tedy různé režimní kariéristy a udavače. Nadšení z vysněného studia se proto nedostavovalo.

Studium na Filozofické fakultě bylo většinou koncipováno dvouoborově. Druhý obor jsme si ovšem vybrat nemohli, takže nám k hudební vědě byl ještě přidělen obor dějiny divadla. Systém byl takový, že jsme v prvním ročníku měli 30 hodin výuky: 10 hodin povinného společného základu, 10 hodin dějin divadla a 10 hodin hudební vědy. Téměř každý den začínala výuka v 7 hodin ráno a první ročník jsem měl pocit, že spíše než hudební vědu studuji marxismus-leninismus s tělesnou výchovou.

Studium hudební vědy nemělo dobrou úroveň. Katedra byla v podivném rozkladu, její vedoucí František Mužík byl tehdy již notorický alkoholik, který nebyl mentálně schopen ani učit, ani vést katedru. Tu za něj neoficiálně vedla jeho manželka Růžena Mužíková díky své vlivné pozici na fakultě, kde byla vysokou funkcionářkou KSČ. Nejinspirativnější osobností tam byl bezesporu Jaromír Černý, který nám s obrovským zápallem přednášel středověkou a renesanční hudbu. Měl značný přehled vycházející ze znalosti zahraniční literatury, což tehdy nebylo vůbec běžné. Nejvíc mě však ovlivnily jeho semináře, kde nás učil kritickému přístupu k literatuře. Ukazoval nám, že každý výrok musí být opřen o studium pramenů, hudební analýzu či odbornou literaturu, a nebál se kritizovat díla tehdejších domácích „koryfejí“ muzikologie, kteří si nutnost podobného pečlivého vědeckého přístupu mnohdy ani nepřipouštěli. Rád rovněž vzpomínám na výuku Petra Ebena, který nás učil hudební formy a jako zručný klavírista nám všechny příklady přehrával, pískal, prozpěvoval. Nerad vzpomínám na již jmenovaného V. Sommera, který nás učil hudebněteoretické předměty, přesněji řečeno jen nauku na úrovni konzervatoře. Byl velmi arogantní, jeden rok se bavil i tím, že nás opakovaně vyhozaval ze zkoušky z harmonie, což prý měla být pomsta za to, že nějaký absolvent hudební vědy napsal špatnou recenzi na jeho známého. Oproti tomu rád vzpomínám na přednášky našeho externího vyučujícího M. Poštolky, který učil hudbu 17. a 18. století.

Ústav dějin umění ČSAV

Po ukončení studia jsem šel na rok na vojnu a pak v roce 1981 nastoupil na vědeckou aspiranturu do

Rozhovor v ČT, 1986.

hudebněvědné sekce Ústavu dějin umění Československé akademie věd. Toto muzikologické oddělení bylo torzo původního Ústavu pro hudební vědu ČSAV, který založil v šedesátých letech J. Jiránek. V mých představách to byla velmi prestižní instituce, znal jsem jména jejích pracovníků ze studií uveřejňovaných v *Hudební vědě* a měl jsem je za významné vědce. I zde jsem se dočkal velkého zklamání. Hudební sekce byla opět ve stavu značného rozkladu. Sídlila ve dvou patrech paláce Albatros na Národní třídě a pracovní většinou zely naprostou prázdnotou, což odráželo i výkonnost tohoto pracoviště. Zvláštní postavou byl vedoucí sekce Jiří Bajer, kterého zajímalo všechno možné kromě jeho pracoviště. Zastihnout ho bylo skutečně obtížné, stavil se vždy jen něco podepsat. Jak jsem později pochopil, na pracovišti byly velmi špatné vzájemné vztahy. Většina pracovníků byla jedné generace, studovali spolu na stejných školách, společně pak přešli do Ústavu dějin hudby při FF UK a po jeho zrušení pak do Akademie věd. A tak se někteří nenáviděli či si záviděli již od studentských let.

Zde jsem se přeorientoval na oblasť hudební psychologie, která mě již delší dobu zajímala. Chtěl jsem dělat experimentální vědu, kde je možné něco měřit a počítat, což se mi přirozeně na tomto pracovišti nevyplatilo. Začal jsem pak také mimořádně studovat psychologii na FF UK, ale za určitou dobu jsem toho zanechal, protože úroveň nebyla moc valná. Mým školitelem byl J. Bajer, který tomu nerozuměl, a něco jako odborný garant byl jmenován Ivan Poledňák, který tomu také nerozuměl, ale nechtěl

to přiznat. Po určité době vyplněné tápáním se mi podařilo navázat spolupráci s Fyziologickým ústavem AV a provádět tak výzkumy vytváření a vnímání rytmických vzorců. A počítat přesné milisekundové rozdíly ve vytvářených rytmických vzorcích, což ovšem vyvolalo oheň na střeše. Když jsem své první výsledky ukázal Bajerovi a Poledňákovi, první nevěděl, co by k tomu řekl, ale druhý se strašlivě rozcítil. A v této nemilosti jsem žil po celý zbytek své existence v Akademii věd. Přesto se mi podařilo publikovat několik studií v mezinárodních časopisech *International Journal of Psychophysiology* a *Perception & Psychophysics*. V roce 1987 se konala obhajoba mé kandidátské práce „Psychofyzikologické aspekty vnímání hudebního rytmu“ a bylo to velké drama. Měl jsem tři opONENTY, dva předložili velmi pozitivní posudky a třetí byl od Ivana Poledňáka, který byl zcela zničitelský. Má práce byla „pod prahem hudby“, příliš založená na anglosaské literatuře a málo využívala literaturu sovětskou, a nakonec vytáhl nějaký zničitelský citát Zdeňka Nejedlého, který si již bohužel nepamatují. Obhajoba byla velká hádka, ale odrovnat se mu mě nepodařilo. Titul jsem obhájil. V roce 1988 se mi podařilo vyjet na tříměsíční pracovní pobyt do mnichovského *Institut für Medizinische Psychologie*.

Těsně před koncem roku 1988 jsem se vrátil zpět do Prahy, což byl obrovský šok. Najednou se mi ulice zdály šedivé, nezajímavé, lidé špatně oblečení. Navíc všude bylo cítit obrovské napětí. Měl jsem pocit, že tady nebudu moci vydržet. Emigrovat jsem v žádném případě nechtěl, ale spíše si opatřit pozvání

S. I. Poledňákem, M. Kunou, J. Roháčkem a H. Jarolímkovou, 1988.

na další podobnou stáž v zahraničí. V roce 1989 se dostaly události do pohybu. Na jaře toho roku byla v Praze muzikologická konference, kde se mluvilo velmi svobodně, kritizovalo se a hlavně uvažovalo o koncepci oboru. Bylo to poslední muzikologické setkání, kde jeho čelné postavy přemýšlely o oboru jako celku, jeho nedostatcích a potřebách do budoucnosti. Pak už je zajímaly jen pozice a boj o moc.

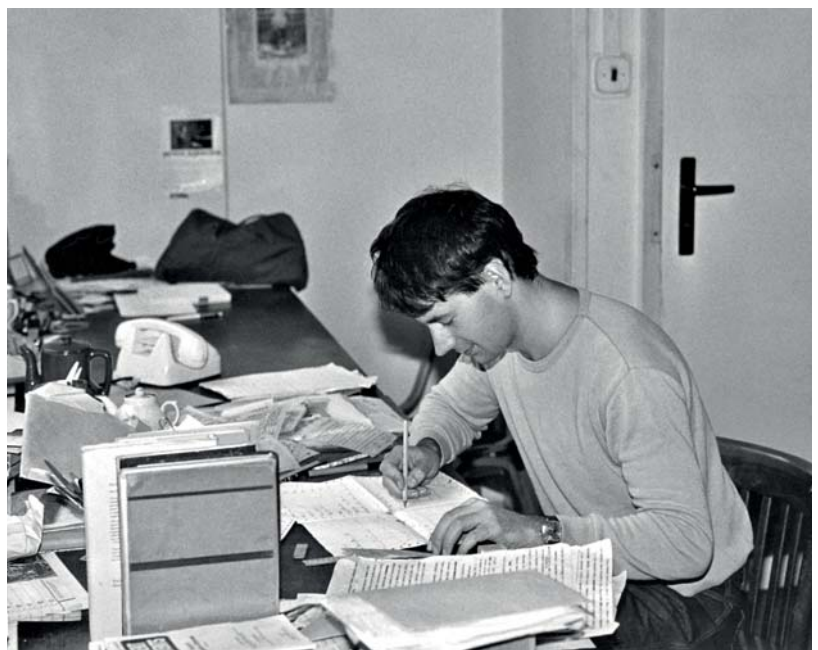
Samostatný ústav a mé podnikání

Pro sekci hudební vědy ČSAV znamenal konec roku 1989 zásadní změnu. Tehdejší pracovníci si prosadili osamostatnění a nové vedení Akademie věd bylo podobným snahám otevřené, takže v roce 1990 vznikl samostatný Ústav pro hudební vědu. Ředitelem se stal Ivan Poledňák. A tady začíná mé další muzikologické zklamání. Poledňák nebyl člověk, který by podle objektivních kritérií mohl být dobrým ředitelem. Chyběly mu pro to jak předpoklady etické, tak profesionální. Nebyl to příliš čestný člověk, rád využíval různých podrazů a manipulací. Měl skupinu svých lidí, kteří byli všestranně preferovaní, a ti zbylí byli jen trpění. Já jsem byl přirozeně v té druhé skupině. Po profesionální stránce nebyl zdaleka na výši a rovněž mu chyběly schopnosti dobrého vědeckého manažera. Vzhledem k tomu, že těsná nadpoloviční většina tehdejších pracovníků patřila do té druhé, trpěné skupiny, vytvořila se proti Poledňákovi silná opozice, což byl pro nového ředitele problém,

protože tehdy se o všem demokraticky hlasovalo. Opozici však zlomil osvědčeným trikem: na částečné úvazky zaměstnal další lidi z venku, kteří mu byli zavázáni a při každém hlasování jej podpořili. Tehdy jsem, jako mnozí jiní, začal podnikat, abych se mohl na té mizérii v novém ústavu stát nezávislým. Podnikal jsme v oblasti vydávání not, edic i praktického materiálu duchovní hudby 18. století. Naivně jsem předpokládal, že po této produkci bude poptávka jak doma, tak v zahraničí. Nicméně se v praxi ukázalo, že to nefunguje. Vydal jsem pouze několik větších edic, mši F. X. Brixiho a J. I. Linka, žalmy a magnificat G. Jacoba a několik pastorel.

Akademická hudební encyklopedie

Podle ředitele Poledňáka se měla stát klíčovým týmovým dílem nového ústavu *Akademická hudební encyklopedie*. Ta však nikdy nevznikla. Určitě nedávalo příliš smyslu vytvářet nový všeobecný hudební slovník, když podobný již řadu let připravovali brněňští muzikologové. A pak je zjevné, že pracoviště Akademie věd by se mělo věnovat původnímu základnímu výzkumu. Problém byl ovšem v tom, že Poledňák nebyl koncepční muzikolog a týmově vytvářený slovník byl z toho hlediska vlastně jednoduché dílo – jen se dají na hromadu hesla jednotlivých autorů a velké dílo je hotové. Slovník tedy nevznikl, protože Poledňák jako hlavní redaktor nebyl schopen tým uřídit, nakonec i díky tomu, že měl řadu dalších pozic a v ústavu se vyskytoval jen zřídka. A protože mým vzorem vědeckého ústavu se stalo ono mnichovské pracoviště, na kterém jsem v roce 1988 pobýval, řadu let jsem se snažil něco změnit a zlepšit. Začal jsem organizovat opozici proti řediteli a v roce 1996 se mi podařilo prosadit zvolení „našší“ vědecké rady. Ivan Poledňák jako zkušený člověk volby vědecké rady úspěšně manipuloval, to znamená, že před volbou někoho ze skupiny sobě věrných zaměstnal na zkrácený úvazek nebo přesunul den volby na okamžik, kdy tam měl převahu svých lidí. Protože jsem už všechny tyto triky znal, podařilo se nám v roce 1996 skutečně volit regulérně, a tak obsadit vědeckou radu. Po celé dva

V hudebním oddělení Ústavu teorie a dějin umění, 1985.

roky jsme tak velmi účinně kritizovali problematickou vědeckou praxi, která v ústavu panovala, a doufali, že se poměry postupně změní. Nicméně musím sebekriticky říci, že jsem se k řediteli Poledňákovi choval často velmi neuctivě až drze. Nemohl jsem si ho vážit jako člověka, ale leckdy to bylo přes čáru. Člověk prostě dělá chyby a nemůže být hrdý na vše, co udělal.

Výzkumy rytmických vzorců

V 90. letech jsem dále prováděl své výzkumy vytváření rytmických vzorců, vnímání času a paměti pro tempo. Mnichovský ústav mi věnoval potřebný hardware a software, takže jsem mohl provádět vlastní výzkumy v Praze, v malém kumbálku za knihovnou ústavu.

Tehdy jsem navázal také spolupráci s výzkumným centrem pro kognitivní výzkum univerzity v Nijmegen v Nizozemí, které jsem opakovaně navštěvoval a kde také vznikla moje další disertační práce z psychologie. Kromě toho jsem takřka propadl své nové zálibě v počítačích, a tak vlastně budoval počítačové systémy v ústavu.

Poměrně poklidný život ústavu se začal drammatizovat v roce 1997. Tehdy skončilo funkční období vědecké rady a ředitel Poledňák už nemínil trpět činností opozice a opět začal připravovat volební podvod tím, že krátkodobě zaměstná několik vědeckých důchodců na minimální úvazek, aby mohli odvolit v jeho prospěch. Tehdy jsem napsal stížnost předsedovi Akademie věd a drama se začalo postupně rozjíždět. Ředitel Poledňák si tedy tímto způsobem nechal zvolit svoji vědeckou radu, protože část pracovníků volební shromáždění na protest opustila, do funkcí se zvolili jen ti, kteří tam sami seděli. Pak se různé utajovaly zápisy z volby a zasedání vědecké rady. Ale konflikty se již nedaly potlačit, následovaly stížnosti vedení Akademie, které se nakonec rozhodlo podpořit naši opoziční skupinu a přinutilo ředitele Poledňáka rezignovat s tím, že bude na rok jmenován prozatímní ředitel, ústav projde externím hodnocením a pak bude teprve rozhodnuto o jeho dalším osudu.

Nadějně změny se špatným koncem

Nové, nadějně vypadající poměry tedy začaly v roce 1998. Prozatímním ředitelem byl jmenován Milan Pospíšil, člen dosavadní „opozice“, já jsem se stal jeho zástupcem

Přednáška na Fakultě informatiky a managementu v Hradci Králové, 2018.

a T. Volek předsedou nově zvolené vědecké rady. Ale k ničemu dobrému to nevedlo. V ústavu zůstala zuřivá a nenávidná skupina Poledňákových přátel, kteří se rozhodli nové vedení ignorovat. Zvládnout tuto situaci by uměl jen rozhodný člověk a velmi dovedný stratég, což M. Pospíšil nebyl a svým způsobem vedení spíše atmosféru zhoršoval. Došlo k absurdní situaci, že tehdejší šéfredaktor ústavního časopisu M. Kuna prohlásil časopis za svůj a odmítal komunikovat s jeho zřizovatelem, tedy stávajícím vedením ústavu. Nehledě na to, že časopis fungoval naprosto nepřijatelným způsobem, články se nerecenzovaly, což je základní podmínkou fungování vědeckého časopisu, financování bylo podivné a neprůhledné. Využil jsem tehdy své funkce zástupce ředitele a M. Kunu z funkce odvolal. A spustila se vlna stížností zasláná vedení Akademie věd, po nichž jsem raději na svou funkci rezignoval. Vedení Akademie věd s námi hrálo velmi špinavou hru, jak jsem se později dozvěděl. Zastrášili M. Pospíšila a mě, abychom se o funkci ředitele neucházeli, a protlačili k nám tehdy již sedmdesátiletého Ivana Vojtěcha, který neměl žádné zkušenosti s řízením vědecké práce a vědeckých týmů. A pak nastala nejtemnější část mého muzikologického života.

Ach, ta obecná morálka oboru!

Ivan Vojtěch nastoupil do funkce ředitele v roce 1999. Před tím jsme o něm slyšeli, že je to moudrý a hodný člověk. Vzpomínám si ale na jedno setkání na jaře 1998, když jsme diskutovali o budoucnosti ústavu a on tam něco plamenně

Po konferenci Rhythm Perception Workshop s japonskými kolegy, 2003.

vyprávěl. A jak jsem se na něj z boku díval, najednou mě napadlo: „Vždyť je to blázen.“ Někdy si říkám, proč nás před ním někdo nevaroval. Třeba lidé z katedry muzikologie FF UK, kde před tím působil a kde s ním, jak mně později sami řekli, měli ty nejhorší zkušenosti.

Pokud jsem se zde kriticky vyjadřoval o I. Poledňákovi, netušil jsem, že to může být ještě daleko horší. Zlatý Poledňák, on s námi jednal alespoň jako s lidmi, mohli jsme s ním třeba i diskutovat, i když si pak prosadil svou, mohli jsme v ústraní existovat a dělat svou práci. Ivan Vojtěch byl ale tyran, který si deptání svých podřízených přímo užíval. O pár let později se v médiích objevil pojem mobbingu, psychického teroru na pracovišti, i otázka psychopatů v řídicích pozicích. Tehdy to tady ještě nikdo neznal a nikdo nám nechtěl věřit, že zažíváme přímo učebnicové

Oslava na konci semestru v Hradci Králové, 2020.

příklady tohoto chování ze strany nového ředitele. Všichni jsme se stali jen pasivními objekty jeho jednání a rozhodování, nesměli jsme nic namítat, navrhnout, či dokonce protestovat. Jakákoliv námitka znamenala hrozivé seřvání, vyhrožování a třeba i ředitelskou důtku. Jeho rozhodování bylo naprosto chaotické, to, co platilo v pondělí, ve středu už vůbec neplatilo. Jako vědeckou tajemnici v ústavu zaměstnal svoji důvěrnou přítelkyni, oportunisticky s ním začal táhnout i předseda vědecké rady T. Volek a společně začali terorizovat ty, kteří upadli v nemilost. Což jsme byli nejdříve všichni my pracovníci střední generace s vědeckou hodností. Jeho cílem bylo postupně nás vyházet a naše místa obsadit jemu poddajnými studenty nebo čerstvými absolventy hudební vědy. Ti byli přirozeně rádi za to, že dostali svoji šanci, a s pobavením sledovali, jak nás ředitel sadisticky deptá. Ach, ta obecná morálka oboru! Netušili naivně, že princip je takový, že neustále někdo musí být v nemilosti, takže se jí dočkali i oni sami.

S Vojtěchem jsem v ústavu strávil půl roku. Neustále něco vyšetřoval, prohrabával se různými písemnostmi, aby na nás něco našel. Zejména ho strašně zajímalo účetnictví, kterému přirozeně nerozuměl. Pak se stal podobným „odborníkem“ na výpočetní techniku. Bylo běžné, že nám prohlížel v naší nepřítomnosti stoly a počítače (raději jsem si večer domů odnášel vymontovaný pevný disk), odebíral nám různé věci nezbytné k práci, i mně bezdůvodně zrušil

laboratoř. A rád vyhazoval lidi. První triumfální vyhazov se týkal vedoucí hospodářské správy. Druhý v řadě jsem byl já. V pondělí posledního srpnového týdne roku 1999 jsem dostal druhou ředitelskou důtku, čekal jsem, že mě vyhodí až následující pondělí, a tak jsem postupně začal stěhovat své věci, ale vyhodil mě na hodinu už v pátek. Jako důvod uvedl, že jsem vymazal databázi Poledňákovy *Akademické hudební encyklopedie*, a za druhé, že jsem bez dovolení odeslal dopis do zahraničí. Oni samozřejmě věděli, že tyto důvody jsou vymyšlené, ale správně doufali, že pokud se s nimi budu soudit, tak se soud povleče a do ústavu se už nevrátím. Nutno však dodat, že můj vyhazov byl posvěcen tehdejšími předsedou Akademie věd R. Zahradníkem. Po mně na základě psychického teroru „dobrovolně“ odešli všichni

mí vrstevníci. Vyhozena byla i další vedoucí hospodářské správy, která se stačila řediteli rychle zprotnout. Soud trval dva roky, s přehledem jsem jej vyhrál, ředitelova obvinění byla zcela smetena. Dostal jsem od ústavu určité odškodnění, které ale celé padlo na honorář právníka. Zdáli jsem pak sledoval dění v této instituci, které se spíše podobalo dění v psychiatrické léčebně. Vyšel o tom pěkný článek v *Respektu*, ale s těmito lidmi ani negativní medializace nehnula, byli si jisti svou mocí. Těžko pochopit, že všechny Vojtěchovy excesy, hromady stížností, prohraný soudní spor, tiskovou konferenci na půdě parlamentu a negativní medializaci bylo vedení Akademie ochotno tolerovat. Držel jej místopředseda V. Herold a jeho zástupkyně L. Petráňová, která dodnes zastává v Akademii důležité funkce. Ústav přirozeně postupně zanikal, nejprve byl jako oddělení připojen k jinému ústavu a pak bylo toto oddělení zrušeno. Je zjevné, že není možné budovat vědecké pracoviště na základě závisti, nenávisti a podlézání, to nemůže nikdy přinést dobré ovoce.

Vzdalování se oboru a environmentální psychologie

Byl jsem tedy na podzim roku 1999 bez práce a na základě paragrafu, který byl použit, jsem neměl ani nárok na podporu v nezaměstnanosti. V oboru mi nikdo nepomohl, ale štěstí mě neopustilo. Měl jsem tehdy výzkumný grant, který na základě mé žádosti kupodivu Vojtěch dovolil z ústavu převést na mě, takže jsem měl malý základní plat na několik let. A koncem roku jsem dostal nabídku jít pracovat do Českého ekologického ústavu do oddělení ekologické výchovy a komunikace, kde jsem se podílel na výzkumu odcizování dětí přírodě, dalším úkolem bylo přenášet zahradniční poznatky z anglosaských zemí pro potřeby veřejné správy a neziskových organizací. Tedy dělat to, za co jsem byl svůj celý muzikologický život tepán. Přeorientoval jsem se tedy na nový obor, environmentální psychologii, a zároveň s podporou grantu prováděl další experimenty z oblasti psychologie času, jezdil na mezinárodní konferenci a díky vědecké spolupráci i do japonské Fukuoky. V roce 2003 se mi pak podařilo získat doktorát z psychologie na Fakultě sociálních věd univerzity v Nijmegen.

V roce 2003 jsem dostal nabídku učit na univerzitě Hradec Králové,

na Fakultě informatiky a managementu psychologické disciplíny. Zkusil jsem to nejprve na půl úvazku, zalíbilo se mi tam a jsem tam dodnes jako profesor psychologie. Mezitím jsem ještě několik let také učil environmentální psychologii na Fakultě životního prostředí v Ústí nad Labem a manažerské disciplíny na jedné soukromé vysoké škole. V Hradci jsem dále pokračoval ve výzkumu vnímání času, pak jsem se orientoval na vliv hudby na zákaznické chování, na vztah osobnostních rysů a hudební preference. Podařilo se mi zde vytvořit tým složený ze studentů a doktorandů, takže jsem se mohl pouštět do technicky i organizačně náročnějších experimentů. Ve spolupráci s univerzitou v belgickém Gentu jsme třeba analyzovali synchronizaci hudby a tempa chůze. Zároveň se věnuji vizuálnímu vnímání, analýze pohybu očí při vnímání vizuálních scén. To jsme také kombinovali s poslechem hudby v různých tempech a hledali, jak hudba ovlivňuje pohyby očí. Naše výsledky se nám daří publikovat v předních mezinárodních časopisech.

Poslední zkušenost

V roce 2010 jsem měl poslední zkušenost s naší muzikologií. V tom roce se na HAMU uprázdnilo místo pedagoga hudební psychologie po Milanu Holasovi, který náhle zemřel. Přihlásil jsem se do konkurzu, i když jsem si nebyl zcela jist, zda o to skutečně stojím. V roce 2005 jsem vydal knihu *Hudební psychologie*, kde jsem shrnul hlavní oblasti bádání v tomto oboru na základě aktuálních poznatků soudobé vědy. Jak vím, je tato kniha běžně doporučována na většině univerzit jako povinná studijní literatura pro tento obor. A tak jsem si naivně myslel, že na HAMU pochopí, že asi nikoho kompetentnějšího nezískají a že budu teprve zvažovat, jaké podmínky mi nabídnou, a na základě toho se rozhodnu. Konkurzní řízení však dopadlo typicky česky. V komisi byla nějaká paní v květovaných šatech, kterou mi nikdo nepředstavil, a ta na mě začala útočit, že moje kniha je špatná, protože příliš vychází z anglosaské literatury (zase ta stejná námitka!), a nikoli z literatury české a slovenské. Jak jsem později zjistil, vzali nějakou doktorandku, která v oboru nikdy nic nepublikovala.

A doporučení na závěr

Takže jsem se nakonec oboru, který mi přinesl jen zklamání a mnoho zlých chvil, vzdal. Stále však nějaký výzkum blížící se hudební psychologii provádím a jsem v komisích pro doktorské studium z hudební teorie a pedagogiky na několika univerzitách. Ale technicko-ekonomické zaměření naší fakulty mi vyhovuje více. Lidé v těchto oborech jsou slušnější, normálnější a předvídatelnější. A nakonec jsem zjistil, že všechny zlé události pro mě nakonec znamenaly něco pozitivního. Vyhazov z Akademie věd byl pro mě štěstí, i když jsem to v okamžiku svého ponížení tak nechápal, neudělaná docentura na ostravské Pedagogické fakultě mě oklikou přivedla do Hradce Králové, kde jsem nakonec našel možnost bez problémů pracovat a mít i zajímavé a skvělé studenty a zažít i mnoho zábavy a povyražení. Mé zkušenosti z muzikologického ústavu také dobře využiji při výuce managementu a psychologie organizace. Kupodivu jsem zjistil, že mnohé z manipulačních technik, které používal Ivan Poledňák, jsou popsány a detailně klasifikovány v amerických učebnicích organizačního chování. A pro čtenáře mám závěrečné doporučení – držte se od tohoto oboru raději dál, nic dobrého ani v budoucnu nepřinese. ✖

Pražští symfonikové FOK

SYMFONICKÝ
ORCHESTR
HL. M. PRAHY
PRAGUE SYMPHONY ORCHESTRA

orchestrFOK

www.fok.cz

